

32006L0043

9.6.2006

JURNALUL OFICIAL AL UNIUNII EUROPENE

L 157/87

DIRECTIVA 2006/43/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN A CONSILIULUI
din 17 mai 2006
privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate, de modificare a Directivelor
78/660/CEE și 83/349/CEE ale Consiliului și de abrogare a Directivei 84/253/CEE a Consiliului
(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 44 alineatul (2) litera (g),

având în vedere propunerea Comisiei,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat ⁽²⁾,

întrucât:

- (1) În prezent, a patra Directivă 78/660/CEE a Consiliului din 25 iulie 1978 privind conturile anuale ale anumitor forme de societăți comerciale ⁽³⁾, A șaptea Directivă 83/349/CEE a Consiliului din 13 iunie 1983 privind conturile consolidate ⁽⁴⁾, Directiva 86/635/CEE a Consiliului din 8 decembrie 1986 privind conturile anuale și conturile consolidate ale băncilor și ale altor instituții financiare ⁽⁵⁾ și Directiva 91/674/CEE a Consiliului din 19 decembrie 1991 privind conturile anuale și conturile consolidate ale întreprinderilor de asigurare ⁽⁶⁾ impun auditarea conturilor anuale sau a conturilor consolidate de către una sau mai multe persoane autorizate să efectueze astfel de audituri.
- (2) Condițiile pentru autorizarea persoanelor responsabile pentru efectuarea auditului legal au fost stabilite prin cea de a opta Directivă 84/253/CEE a Consiliului din 10 aprilie

1984 privind autorizarea persoanelor responsabile pentru auditul legal al documentelor contabile ⁽⁷⁾.

- (3) Lipsa unei abordări armonizate a auditului legal la nivelul Comunității a fost motivul pentru care Comisia a propus, în Comunicarea sa din 1998 privind auditul legal în Uniunea Europeană: o cale de urmat ⁽⁸⁾, crearea unui Comitet privind auditul care ar putea elabora acțiuni viitoare în strânsă cooperare cu profesia contabilă și cu statele membre.
- (4) Pe baza activității comitetului respectiv, Comisia a emis, la 15 noiembrie 2000, o Recomandare privind asigurarea calității pentru auditul legal în Uniunea Europeană: cerințe minime ⁽⁹⁾ și, la 16 mai 2002, o Recomandare privind independența auditorilor legali în UE: Un set de principii fundamentale ⁽¹⁰⁾.
- (5) Prezenta directivă are ca obiectiv armonizarea la nivel înalt – deși nu deplină – a cerințelor de audit legal. Un stat membru care solicită efectuarea unui audit legal poate impune cerințe mai stricte, cu excepția cazului în care există dispoziții contrare în prezenta directivă.
- (6) Calificările de audit obținute de auditorii legali în baza prezentei directive trebuie considerate echivalente. Prin urmare, nu trebuie să mai fie posibil ca statele membre să insiste ca majoritatea drepturilor de vot într-o firmă de audit să fie deținute de auditori autorizați la nivel local sau ca majoritatea membrilor organului administrativ sau de conducere al unei firme de audit să fie autorizați la nivel local.
- (7) Auditul legal necesită cunoștințe adecvate despre aspecte cum ar fi dreptul societăților comerciale, dreptul fiscal și dreptul muncii. Astfel de cunoștințe trebuie testate înainte ca un auditor legal dintr-un alt stat membru să poată fi autorizat.
- (8) Pentru a proteja interesele terțelor părți, toți auditorii autorizați și toate firmele de audit autorizate trebuie înscrise într-un registru care este accesibil publicului și care conține informații de bază despre auditorii legali sau despre firmele de audit.

⁽¹⁾ JO C 157, 28.6.2005, p. 115.

⁽²⁾ Avizul Parlamentului European din 28 septembrie 2005 (nepublicat în Jurnalul Oficial până la această dată) și Decizia Consiliului din 25 aprilie 2006.

⁽³⁾ JO L 222, 14.8.1978, p. 11. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2003/51/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 178, 17.7.2003, p. 16).

⁽⁴⁾ JO L 193, 18.7.1983, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2003/51/CE.

⁽⁵⁾ JO L 372, 31.12.1986, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2003/51/CE.

⁽⁶⁾ JO L 374, 31.12.1991, p. 7. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2003/51/CE.

⁽⁷⁾ JO L 126, 12.5.1984, p. 20.

⁽⁸⁾ JO C 143, 8.5.1998, p. 12.

⁽⁹⁾ JO L 91, 31.3.2001, p. 91.

⁽¹⁰⁾ JO L 191, 19.7.2002, p. 22.

- (9) Auditorii legali trebuie să adere la cele mai înalte standarde de etică. Prin urmare, aceștia trebuie să acționeze cu etică profesională, care se referă cel puțin la funcția lor de interes public, integritatea și obiectivitatea lor și competența lor profesională și atenția cuvenită. Funcția de interes public a auditorilor legali înseamnă că o comunitate mai mare de oameni și de instituții se bazează pe calitatea activității auditorului legal. Buna calitate a auditului contribuie la o funcționare corectă a piețelor prin îmbunătățirea integrității și eficienței situațiilor financiare. Comisia poate să adopte măsuri de aplicare cu privire la etica profesională ca standarde minime. În acest sens, pot fi avute în vedere principiile conținute de Codul Etic al Federației Internaționale a Contabililor (IFAC).
- (10) Este important ca auditorii legali și firmele de audit să respecte viața privată a clienților lor. Prin urmare, acestora ar trebui să le revină obligația de a respecta norme stricte cu privire la confidențialitate și secretul profesional care, cu toate acestea, nu trebuie să împiedice aplicarea corectă a dispozițiilor prezentei directive. Respectivul norme privind confidențialitatea ar trebui să se aplice, de asemenea, oricărui auditor legal sau oricărei firme de audit care a început să mai fie implicată într-o anumită sarcină de audit.
- (11) Auditorii legali și firmele de audit trebuie să fie independente atunci când efectuează un audit legal. Aceștia pot informa entitatea auditată despre aspectele care decurg din audit, dar trebuie să se abțină să intervină în procesele interne de decizie ale entității auditate. În cazul în care se găsește în situația în care importanța amenințărilor la adresa independenței lor, chiar și după aplicarea măsurilor de protecție pentru atenuarea acelor riscuri, este prea mare, aceștia trebuie să demisioneze sau să se abțină să accepte misiunea de audit. Atunci când se ajunge la concluzia existenței unui raport care compromite independența auditorului, trebuie să se facă distincția între raportul dintre auditor și entitatea auditată și raportul dintre rețea și entitatea auditată. În cazul în care unei cooperative în sensul articolului 2 alineatul (14) sau unei entități similare, menționată la articolul 45 din Directiva 86/635/CEE, i se solicită sau i se permite, în temeiul dispozițiilor de drept intern, să devină membru al unei entități de audit nonprofit, o parte obiectivă, informată și rezonabilă nu ajunge la concluzia că raportul bazat pe calitatea de membru compromite independența auditorului legal, cu condiția ca, atunci când o astfel de entitate de audit efectuează auditul unuia dintre membrii săi, principiile de independență să se aplice auditorilor care efectuează auditul, precum și acelor persoane care se pot afla în poziția de a influența auditul legal. Exemple de amenințări la adresa independenței unui auditor legal sau a unei firme de audit sunt interesul financiar direct sau indirect în entitatea auditată și prestarea unor servicii suplimentare, altele decât cele de audit. De asemenea, nivelul onorariilor primite de la o entitate auditată și/sau structura onorariilor pot amenința independența unui auditor legal sau a unei firme de audit. Măsurile de protecție care urmează să fie aplicate pentru a reduce sau a elimina aceste amenințări includ interzicerea, restricționarea, alte politici sau proceduri, precum și cerințele referitoare la dezvăluirea de informații. Auditorii legali și firmele de audit trebuie să refuze să presteze orice servicii suplimentare, altele decât cele de audit, care compromit independența lor. Comisia poate adopta măsuri de aplicare cu privire la independența ca standarde minime. În acest sens, Comisia poate avea în vedere principiile conținute în Recomandarea din 16 mai 2002. Pentru a determina independența auditorilor, trebuie clarificat conceptul de „rețea” în cadrul căreia își desfășoară activitatea auditorii. În această privință, trebuie să se țină cont de diverse împrejurări, cum ar fi situațiile în care o structură poate fi definită ca rețea întrucât are ca scop distribuția profitului sau a costurilor. Criteriile pentru a demonstra că este vorba de o rețea trebuie judecate și cântărite pe baza tuturor elementelor obiective disponibile, cum ar fi existența unor clienți obișnuiți comuni.
- (12) În cazul verificării propriei activități sau a interesului propriu, atunci când este adecvat să se apere independența auditorului legal sau a firmei de audit, statul membru, și nu auditorul legal sau firma de audit, trebuie să decidă dacă auditorul legal sau firma de audit trebuie să demisioneze sau să se abțină de a accepta o misiune de audit în ceea ce privește clienții săi de audit. Cu toate acestea, nu trebuie să se ajungă la o situație în care statelor membre le revine obligația generală de a împiedica auditorii legali sau firmele de audit să presteze pentru clienții lor de audit alte servicii decât cele de audit. Pentru a determina dacă este adecvat ca un auditor legal sau o firmă de audit să nu efectueze audituri legale în cazul verificării propriei activități sau a interesului propriu, astfel încât independența auditorului legal sau a firmei de audit să fie protejată, factorii avuți în vedere trebuie să ridice chestiunea dacă entitatea de interes public auditată a emis sau nu valori mobiliare admise la tranzacționare pe o piață reglementată în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele de instrumente financiare ⁽¹⁾.
- (13) Este important să se asigure în mod consecvent o calitate înaltă în toate auditurile legale impuse de legislația comunitară. Prin urmare, toate auditurile legale trebuie să fie efectuate pe baza Standardelor Internaționale de Audit. Măsurile de aplicare a standardelor respective în Comunitate trebuie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a procedurilor de exercitare a competențelor de executare conferite Comisiei ⁽²⁾. Un comitet tehnic sau un grup de audit trebuie să asiste Comisia în evaluarea calității tehnice a Standardelor Internaționale de Audit și, de asemenea, să implice sistemul organelor de supraveghere publică ale statelor membre. Pentru a atinge un grad maxim de armonizare, statelor membre trebuie să li se permită să impună doar proceduri sau cerințe de audit naționale suplimentare

(1) JO L 145, 30.4.2004, p. 1.

(2) JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

numai în cazul în care acestea decurg din cerințe legale interne specifice referitoare la domeniul de aplicare a auditului legal al conturilor anuale sau consolidate, aceasta însemnând că cerințele respective nu au fost incluse în Standardele Internaționale de Audit adoptate. Statele membre pot menține aceste proceduri de audit suplimentare până când procedurile sau cerințele de audit sunt incluse în Standarde Internaționale de Audit adoptate ulterior. În cazul în care, cu toate acestea, Standardele Internaționale de Audit adoptate conțin proceduri de audit a căror efectuare ar da naștere unui conflict juridic cu legislația internă care decurge din cerințe naționale specifice referitoare la domeniul de aplicare a auditului legal, statele membre pot elimina dispozițiile contrare din Standardul Internațional de Audit atât timp cât aceste conflicte există, cu condiția aplicării măsurilor menționate la articolul 26 alineatul (3). Orice adăugire sau eliminare efectuată de către statele membre trebuie să determine asigurarea unui nivel înalt de credibilitate pentru conturile anuale ale societăților comerciale și trebuie să contribuie la asigurarea binelui public. Aceasta înseamnă că statele membre pot, spre exemplu, să impună prezentarea unui raport de audit suplimentar către organul de supraveghere sau să prevadă alte cerințe de raportare și de audit în baza normelor interne privind guvernanta corporativă.

- (14) Pentru adoptarea de către Comisie a unui Standard Internațional de Audit care să fie aplicat la nivelul Comunității, este necesar ca acesta să fie general acceptat la nivel internațional și să fi fost elaborat cu participarea deplină a tuturor părților interesate printr-o procedură deschisă și transparentă, care să dea credibilitate și calitate conturilor anuale și consolidate și care să servească interesului general european. Necesitatea adoptării unei Declarații internaționale privind practica de audit ca parte a standardului trebuie să fie evaluată în conformitate cu Decizia 1999/468/CE de la caz la caz. Comisia trebuie să se asigure că înainte de începerea procesului de adoptare, este efectuată o verificare, pentru a vedea dacă aceste cerințe au fost respectate și raportează membrilor comitetului constituit în temeiul prezentei directive cu privire la rezultatele acestei verificări.
- (15) În cazul conturilor consolidate, este important să existe o definiție clară a responsabilităților auditorilor legali care auditează componente ale grupului. În acest scop, auditorul grupului trebuie să poarte responsabilitatea deplină pentru raportul de audit.
- (16) Pentru a crește comparabilitatea între societățile comerciale care aplică aceleași standarde de contabilitate și încrederea publicului în funcția de audit, Comisia poate adopta un raport de audit comun pentru auditarea conturilor anuale sau a conturilor consolidate întocmite pe baza unor standarde de contabilitate internaționale autorizate, cu excepția cazului în care un standard corespunzător pentru un astfel de raport a fost adoptat la nivelul Comunității.
- (17) Inspecțiile regulate reprezintă un mijloc bun pentru obținerea unor audituri legale de o calitate constant înaltă. Prin urmare, auditorii legali și firmele de audit ar trebui să facă obiectul unui sistem de asigurare a calității care este organizat astfel încât să fie independent de auditorii legali sau de firmele de audit verificate. Pentru aplicarea dispozițiilor articolului 29 privind sistemele de asigurare a calității, statele membre pot decide ca, în cazul în care auditorii individuali au o politică comună de asigurare a calității, trebuie avute în vedere doar cerințele privind firmele de audit. Statele membre pot organiza sistemul de asigurare a calității astfel încât fiecare auditor individual să facă obiectul unei verificări de asigurare a calității cel puțin o dată la fiecare șase ani. În această privință, finanțarea sistemului de asigurare a calității nu trebuie influențată în mod nedorit. Comisia ar trebui să aibă competența de a adopta măsuri de aplicare în probleme referitoare la organizarea sistemelor de asigurare a calității și cu privire la finanțarea acestora, în cazurile în care încrederea publicului în sistemul de asigurare a calității este serios compromisă. Sistemele de supraveghere publică din statele membre ar trebui încurajate să găsească o abordare coordonată pentru efectuarea verificărilor de asigurare a calității în vederea evitării impunerii unor sarcini inutile asupra părților respective.
- (18) Investigațiile și sancțiunile corespunzătoare contribuie la prevenirea și corectarea efectuării necorespunzătoare a auditului legal.
- (19) Auditorii și firmele de audit legal sunt responsabile pentru efectuarea activității cu atenția cuvenită și, prin urmare, ar trebui să răspundă pentru daunele financiare provocate din neglijență. Cu toate acestea, capacitatea auditorilor și a firmelor de audit de a obține o asigurare de răspundere profesională poate fi afectată atunci când se află sub incidența unei răspunderi financiare nelimitate. În ceea ce o privește, Comisia intenționează să examineze aceste aspecte, ținând cont de faptul că regimul răspunderii poate varia într-o măsură considerabilă în statele membre.
- (20) Statele membre ar trebui să organizeze un sistem eficient de supraveghere publică pentru auditorii legali și firmele de audit pe baza controlului din țara de origine. Acordurile de reglementare pentru supravegherea publică ar trebui să permită cooperarea eficientă la nivelul Comunității între activitățile de supraveghere ale statelor membre. Sistemul de supraveghere publică ar trebui gestionat de nepracticieni care posedă cunoștințe în domenii care țin de auditul legal. Acești nepracticieni pot fi specialiști care nu au avut niciodată legătură cu profesia de audit sau foști auditori care au părăsit profesia. Statele membre pot permite, cu toate acestea, ca un număr mic de practicieni să fie implicați în administrarea sistemului de supraveghere publică.

Autoritățile competente ale statelor membre ar trebui să coopereze unele cu altele, ori de câte ori este necesar, în scopul îndeplinirii obligațiilor de supraveghere a auditorilor legali sau a firmelor de audit autorizate de către acestea. O astfel de cooperare poate avea o contribuție importantă la asigurarea în mod consecvent a unei înalte calități a auditului legal la nivelul Comunității. Deoarece este necesar să se asigure o cooperare și o coordonare eficiente la nivel european între autoritățile competente desemnate de statele membre, desemnarea unei singure entități care să fie responsabilă pentru asigurarea cooperării nu ar trebui să aducă atingere capacității fiecărei autorități de a coopera direct cu alte autorități competente ale statelor membre.

(21) Pentru a se asigura respectarea articolului 32 alineatul (3) privind principiile supravegherii publice, se consideră că un nepractician posedă cunoștințe în domenii care țin de auditul legal fie ca urmare a experienței sale profesionale, fie pentru că are cunoștințe din cel puțin unul din domeniile prevăzute la articolul 8.

(22) Auditorul legal sau firma de audit ar trebui desemnați de adunarea generală a acționarilor sau a membrilor entității auditate. Pentru a proteja independența auditorului, este important ca demiterea să fie posibilă numai în cazul în care există motive întemeiate și aceste motive sunt comunicate autorității sau autorităților responsabile pentru supravegherea publică.

(23) Deoarece entitățile de interes public au o mai mare vizibilitate și sunt mai importante din punct de vedere economic, ar trebui să se aplice cerințe mai stricte în cazul auditurilor legale ale conturilor lor anuale sau consolidate.

(24) Comitetele de audit și un sistem de control intern eficient contribuie la reducerea la minim a riscurilor financiare, operaționale și de conformitate și intensifică calitatea raportării financiare. Statele membre pot avea în vedere Recomandarea Comisiei din 15 februarie 2005 privind întărirea rolului directorilor neexecutivi sau al membrilor consiliului de supraveghere al societăților cotate la bursă și comitetele consiliului de administrație sau de supraveghere⁽¹⁾, care stabilește modul de constituire și funcționare a comitetelor de audit. Statele membre pot stabili că funcțiile atribuite comitetului de audit sau unui organ cu funcții echivalente pot fi îndeplinite de organul administrativ sau de organul de supraveghere în ansamblu. În ceea ce privește responsabilitățile comitetului de audit în conformitate cu articolul 41, auditorul legal sau firma de audit nu trebuie să se subordoneze în nici un fel comitetului.

(25) Statele membre pot decide să exonereze entitățile de interes public care sunt organe de plasament colectiv în valori mobiliare, ale căror valori mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată, de cerința de a avea comitet de audit. Această opțiune are în vedere faptul că, în cazul în care un organ de plasament colectiv în valori mobiliare funcționează doar în scopul administrării în comun a activelor, angajarea unui comitet de audit nu va fi întotdeauna adecvată. Raportarea financiară și riscurile aferente nu sunt comparabile cu cele ale altor entități de interes public. De asemenea, organele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) și societățile de gestionare a acestora funcționează într-un cadru de reglementare strict definit și fac obiectul unor mecanisme de gestionare specifice, cum ar fi controalele exercitate de către deponentarii acestora. Pentru acele organe de plasament colectiv în valori mobiliare care nu sunt armonizate prin Directiva 85/611/CEE⁽²⁾, dar fac obiectul unor măsuri de protecție echivalente, astfel cum se prevede în directiva menționată, statelor membre trebuie, în acest caz special, să li se permită să asigure un tratament egal cu cel al organelor de plasament colectiv în valori mobiliare, armonizate la nivelul Comunității.

(26) Pentru a consolida independența auditorilor entităților de interes public, partenerul(partenerii) cheie care auditează astfel de entități ar trebui să se rotească. Pentru a organiza această rotație, statele membre ar trebuie să solicite o schimbare a partenerului (partenerilor) cheie de audit care se ocupă de entitatea auditată, permițând în același timp firmei de audit cu care este (sunt) asociat(ți) partenerul(ii) cheie de audit să fie în continuare auditorul legal al entității respective. În cazul în care un stat membru consideră acest lucru adecvat pentru atingerea obiectivelor urmărite, acel stat membru solicită și schimbarea firmei de audit, fără a aduce atingere articolului 42 alineatul (2).

(27) Relațiile dintre piețele de capital scot în evidență nevoia de a asigura, totodată, o activitate de o calitate înaltă, efectuată de auditorii din țări terțe în raport cu piața de capital la nivelul Comunității. Prin urmare, auditorii în cauză ar trebui înregistrați, astfel încât să facă obiectul verificărilor de asigurare a calității și, de asemenea, al sistemului de investigare și sancționare. Derogările pe bază de reciprocitate trebuie să fie posibile, cu condiția trecerii unor teste echivalente care să fie efectuate de către Comisie în cooperare cu statele membre. În orice caz, o entitate care a emis valori mobiliare transferabile pe o piață reglementată în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din

(1) JO L 52, 25.2.2005, p. 51.

(2) Directiva 85/611/CEE a Consiliului din 20 decembrie 1985 de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind anumite organisme de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) (JO L 375, 31.12.1985, p. 3). Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2005/1/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 79, 24.3.2005, p. 9).

Directiva 2004/39/CE ar trebui să fie întotdeauna auditată de un auditor, fie înregistrat într-un stat membru, fie supravegheat de autoritățile competente ale acelei țări terțe din care provine auditorul, cu condiția ca acea țară terță să fie recunoscută de către Comisie sau de către un stat membru ca îndeplinind cerințele echivalente cu cerințele Comunității în domeniul principiilor de supraveghere, al sistemelor de asigurare a calității și al sistemelor de investigare și sancționare și ca acest aranjament să fie pe bază de reciprocitate. În cazul în care un stat membru consideră un sistem de asigurare a calității dintr-o țară terță echivalent, aceasta nu înseamnă că alte state membre ar trebui să accepte astfel de evaluări și nici că acest lucru aduce atingere deciziei Comisiei.

- (28) Complexitatea auditurilor grupurilor internaționale necesită o bună cooperare între autoritățile competente ale statelor membre și cele ale țărilor terțe. Statele membre ar trebui să asigure, prin urmare, că autoritățile competente din țări au acces la dosarele de audit și la alte documente prin intermediul autorităților competente naționale. Pentru a proteja drepturile părților implicate și pentru a facilita, în același timp, accesul la dosare și documente, statelor membre ar trebui să li se permită să acorde acces direct autorităților competente ale țărilor terțe, cu condiția aprobării autorității naționale competente. Unul din criteriile relevante pentru acordarea accesului îl constituie îndeplinirea de către autoritatea competentă din țara terță respectivă a cerințelor pe care Comisia le-a declarat adecvate. Până la adoptarea unei decizii de către Comisie și fără a aduce atingere deciziei Comisiei, statele membre pot evalua dacă cerințele sunt adecvate.
- (29) dezvăluirea informațiilor menționate la articolele 36 și 47 ar trebui să se confomeză normelor privind transferul de date personale către țări terțe, astfel cum stabilește Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 1995 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date ⁽¹⁾.
- (30) Măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentei directive ar trebui să fie adoptate în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului și având în vedere declarația Comisiei în fața Parlamentului European din 5 februarie 2002 cu privire la punerea în aplicare a legislației privind serviciile financiare.
- (31) Parlamentul European ar trebui să dispună de o perioadă de trei luni de la prima transmitere a proiectelor de amendamente și a măsurilor de aplicare pentru a-i permite să le examineze și să emită un aviz. Cu toate acestea, în cazuri urgente și pe deplin justificate, ar trebui să fie posibilă

scurtarea acestei perioade. În cazul în care, în cadrul acelei perioade, se adoptă o rezoluție de către Parlamentul European, Comisia reexaminează proiectele de amendamente sau măsuri.

- (32) Având în vedere că obiectivele prezentei directive – și anume aplicarea unui set unic de Standarde Internaționale de Audit, actualizarea cerințelor privind formarea profesională, definirea eticii profesionale și punerea în aplicare a cooperării între autoritățile competente ale statelor membre și între acele autorități și autoritățile din țări terțe, în vederea îmbunătățirii și armonizării calității auditului legal în Comunitate și a facilitării cooperării între statele membre și cu țări terțe, astfel încât să întărească încrederea în auditul legal – nu poate fi realizat într-o măsură suficientă de statele membre și, prin urmare, date fiind amploarea și efectele prezentei directive, poate fi mai bine realizat la nivelul Comunității, Comunitatea poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este enunțat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea acestor obiective.
- (33) În vederea asigurării unei mai mari transparențe a relațiilor dintre auditorul legal sau firma de audit și entitatea auditată, Directivele 78/660/CE și 83/349/CE ar trebui modificate astfel încât să impună divulgarea onorariilor de audit și a onorariilor plătite pentru servicii care nu sunt de audit în anexa la conturile anuale și la conturile consolidate.
- (34) Directiva 84/253/CE a Consiliului ar trebui abrogată, deoarece nu conține un set cuprinzător de norme pentru asigurarea unei infrastructuri de audit adecvate, cum ar fi supravegherea publică, sistemele disciplinare și sistemele de asigurare a calității și deoarece nu prevede în mod specific cooperarea între statele membre și țări terțe în scop de reglementare. Pentru a se asigura securitatea juridică, este nevoie în mod clar să se indice că auditorii legali și firmele de audit care au fost autorizați în temeiul dispozițiilor Directivei 84/253/CE sunt considerați autorizați și în temeiul prezentei directive,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

OBIECT ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Obiectul

⁽¹⁾ JO L 281, 23.11.1995, p. 31. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Regulamentul (CE) nr. 1882/2003 (JO L 284, 31.10.2003, p. 1).

Prezenta directivă stabilește norme privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „audit legal” înseamnă un audit al conturilor anuale sau al conturilor consolidate astfel cum este prevăzut de legislația comunitară;
2. „auditor legal” înseamnă o persoană fizică care este autorizată în conformitate cu dispozițiile prezentei directive de către autoritățile competente ale unui stat membru să efectueze audituri legale;
3. „firmă de audit” înseamnă o persoană juridică sau orice altă entitate, indiferent de forma sa juridică, care este autorizată în conformitate cu dispozițiile prezentei directive de către autoritățile competente ale unui stat membru să efectueze audituri legale;
4. „entitate de audit dintr-o țară țară” înseamnă o entitate, indiferent de forma sa juridică, care efectuează audituri ale conturilor anuale sau ale conturilor consolidate ale unei societăți comerciale înregistrate într-o țară țară;
5. „auditor dintr-o țară țară” înseamnă o persoană fizică care efectuează audituri ale conturilor anuale sau ale conturilor consolidate ale unei societăți comerciale înregistrate într-o țară țară;
6. „auditor al grupului” înseamnă auditorul(ii) legal(i) sau firma(ele) de audit care efectuează auditul legal al conturilor consolidate;
7. „rețea” înseamnă o structură mai mare:
 - care are drept scop cooperarea și de care aparține un auditor legal sau o firmă de audit și
 - care are drept scop în mod evident distribuția profiturilor sau a costurilor sau are în comun acționariatul, controlul sau gestionarea, politici și proceduri de control al calității, o strategie de afaceri, folosirea unei mărci sau a unei părți însemnate a resurselor profesionale;
8. „întreprindere afiliată la o firmă de audit” înseamnă orice întreprindere, indiferent de forma sa juridică, care este legată de firma de audit prin acționariat, control și gestionare comune;
9. „raport de audit” înseamnă raportul menționat la articolul 51a din Directiva 78/660/CEE și articolul 37 din Directiva 83/349/CEE emis de auditorul legal sau de firme de audit;
10. „autorități competente” înseamnă autoritățile sau organele desemnate prin lege care sunt responsabile pentru reglementarea și/sau supravegherea auditorilor legali și a firmelor de audit sau pentru aspecte specifice ale acestora; trimiterea la „autoritatea competentă” într-un anumit articol înseamnă o trimitere la autoritatea sau organul(ele) responsabil(e) pentru funcțiile la care se face referire în acel articol;
11. „standarde internaționale de audit” înseamnă Standardele Internaționale de Audit (ISA), declarațiile și standardele aferente, în măsura în care sunt relevante pentru auditul legal;
12. „standarde internaționale de contabilitate” înseamnă Standardele Internaționale de Contabilitate (IAS), Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și interpretările aferente (interpretări SIC-IFRIC), amendamentele ulterioare la aceste standarde și interpretări aferente și standardele și interpretările aferente viitoare emise sau adoptate de Consiliul pentru Standarde Internaționale de Contabilitate (IASB);
13. „entități de interes public” înseamnă entitățile reglementate de legislația unui stat membru ale căror valori mobiliare transferabile sunt admise spre tranzacționare pe o piață reglementată a oricărui stat membru în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE, instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 1 punctul 1 din Directiva 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 martie 2000 privind inițierea și exercitarea activității instituțiilor de credit ⁽¹⁾, și întreprinderi de asigurare în sensul articolului 2 alineatul (1) din Directiva 1991/674/CEE. Statele membre pot desemna și alte entități ca fiind entități de interes public, de exemplu, entitățile care au o relevanță semnificativă pentru public prin natura activităților lor, dimensiunea sau numărul lor de angajați;
14. „cooperativă” înseamnă o societate cooperativă europeană, astfel cum este definită la articolul 1 din Regulamentul (CE) nr. 1435/2003 al Consiliului din 22 iulie 2003 privind statutul societății cooperative europene (SCE) ⁽²⁾ sau orice alte cooperative pentru care se impune un audit legal în temeiul legislației comunitare, cum ar fi instituții de credit, astfel cum sunt definite la articolul 1 punctul 1 din Directiva 2000/12/CE, și întreprinderi de asigurare în sensul articolului 2 din Directiva 1991/674/CEE;
15. „nepRACTICIAN” înseamnă orice persoană fizică care, pentru cel puțin trei ani înainte de implicarea sa în gestionarea sistemului de supraveghere publică, nu a efectuat audituri legale, nu a deținut drepturi de vot într-o firmă de audit, nu a fost membru al organului administrativ sau de gestiune al unei firme de audit și nu a fost angajat sau asociat sub o altă formă la o firmă de audit;

⁽¹⁾ JO L 126, 26.5.2000, p. 1. Directivă, astfel cum a fost modificată ultima dată prin Directiva 2006/29/CE a Comisiei (JO L 70, 9.3.2006, p. 50).

⁽²⁾ JO L 207, 18.8.2003, p. 1.

16. „partener(i) cheie de audit” înseamnă:

- (a) auditorul(ii) legal(i) desemnat(ți) de o firmă de audit pentru o anumită misiune de audit ca fiind responsabilul(ii) principal(i) pentru efectuarea auditului legal în numele firmei de audit sau
- (b) în cazul auditului unui grup, cel puțin auditorul(ii) legal(i) care este/sunt desemnat(ți) de o firmă de audit ca fiind responsabilul(ii) principal(i) pentru efectuarea auditului legal la nivelul grupului și auditorul(ii) legal(i) care este/sunt desemnat(ți) ca fiind responsabilul(ii) principal(i) la nivelul filialelor importante sau
- (c) auditorul(ii) legal(i) care semnează raportul de audit.

CAPITOLUL II

AUTORIZARE, FORMARE CONTINUĂ ȘI RECUNOAȘTERE RECIPROCĂ

Articolul 3

Autorizarea auditorilor legali și a firmelor de audit

(1) Auditurile legale se efectuează numai de către auditorii legali sau de firmele de audit care sunt autorizați de statul membru care solicită auditul legal.

(2) Fiecare stat membru desemnează autoritățile competente responsabile pentru autorizarea auditorilor legali și a firmelor de audit.

Autoritățile competente pot fi asociațiile profesionale, cu condiția ca acestea să facă obiectul unui sistem de supraveghere publică, astfel cum se prevede la capitolul VIII.

(3) Fără a aduce atingere articolului 11, autoritățile competente ale statelor membre pot autoriza ca auditori legali doar persoane fizice care îndeplinesc cel puțin condițiile prevăzute la articolele 4 și 6-10.

(4) Autoritățile competente ale statelor membre pot autoriza ca firme de audit doar entitățile care îndeplinesc următoarele condiții:

- (a) persoanele fizice care efectuează un audit legal în numele unei firme de audit trebuie să îndeplinească cel puțin condițiile impuse prin articolele 4 și 6-12 și trebuie să fie autorizate ca auditori legali în acel stat membru;
- (b) majoritatea drepturilor de vot trebuie să fie deținută de firme de audit care sunt autorizate în orice stat membru sau de persoane fizice care îndeplinesc cel puțin condițiile impuse prin articolele 4 și 6-12. Statele membre pot prevedea că

aceste persoane fizice trebuie să fie autorizate, de asemenea, într-un alt stat membru. În scopul auditului legal al cooperativelor și entităților similare menționate la articolul 45 din Directiva 86/635/CEE, statele membre pot stabili alte dispoziții specifice cu privire la drepturile de vot;

- (c) majoritatea – până la cel mult 75 % – a membrilor organului administrativ sau de conducere al entității trebuie să fie firme de audit care sunt autorizate în orice stat membru sau persoane fizice care îndeplinesc cel puțin condițiile impuse prin articolele 4 și 6-12. Statele membre pot prevedea ca aceste persoane fizice să fie, de asemenea, autorizate într-un alt stat membru. În cazul în care un astfel de organ nu are mai mult de doi membri, cel puțin unul dintre acești membri trebuie să îndeplinească condițiile de la prezenta literă;
- (d) firma trebuie să îndeplinească condițiile impuse prin articolul 4.

Statele membre pot stabili condiții suplimentare doar în legătură cu litera (c). Aceste condiții trebuie să fie proporționale cu obiectivele urmărite și nu trebuie să depășească ceea ce este strict necesar.

Articolul 4

Buna reputație

Autoritățile competente ale unui stat membru pot autoriza numai persoanele fizice sau firmele cu o bună reputație.

Articolul 5

Retragerea autorizării

(1) Autorizarea unui auditor legal sau a unei firme de audit se retrage în cazul în care buna reputație a acestei persoane sau firme a fost serios compromisă. Statele membre pot, cu toate acestea, prevedea o perioadă rezonabilă de timp pentru scopul satisfacerii cerințelor privind buna reputație.

(2) Autorizarea unei firme de audit se retrage în cazul în care oricare din condițiile impuse la articolul 3 alineatul (4) literele (b) și (c) nu mai este îndeplinită. Statele membre pot, cu toate acestea, să prevadă o perioadă rezonabilă de timp în scopul îndeplinirii acelor condiții.

(3) În cazul în care se retrage autorizarea unui auditor legal sau a unei firme de audit din orice motiv, autoritatea competentă a statului membru în care este retrasă autorizarea comunică acest fapt și motivele retragerii autorităților competente relevante ale statelor membre în care auditorul legal sau firma de audit sunt, de asemenea, autorizați și care sunt înregistrați în registrul primului stat membru în conformitate cu articolul 16 alineatul (1) litera (c).

*Articolul 6***Formarea profesională**

Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 11, o persoană fizică poate fi autorizată să efectueze un audit legal numai după ce a atins un nivel de admitere la universitate sau un nivel echivalent, apoi a urmat un curs de instruire teoretică, a efectuat un stagiu de pregătire practică și a promovat un examen de competență profesională la încheierea cursurilor universitare sau de nivel echivalent, organizat sau recunoscut de statul membru în cauză.

*Articolul 7***Examenul de competență profesională**

Examenul de competență profesională menționat la articolul 6 garantează nivelul necesar de cunoștințe teoretice în disciplinele relevante pentru auditul legal și capacitatea de a pune astfel de cunoștințe în practică. Cel puțin o parte a examenului respectiv se desfășoară în scris.

*Articolul 8***Testul de cunoștințe teoretice**

(1) Testul de cunoștințe teoretice inclus în examen include, în special, următoarele domenii:

- (a) teoria și principiile contabilității generale;
- (b) cerințele juridice și standardele referitoare la întocmirea conturilor anuale și consolidate;
- (c) Standardele Internaționale de Contabilitate;
- (d) analiză financiară;
- (e) contabilitatea costurilor și contabilitatea managerială;
- (f) managementul riscului și controlul intern;
- (g) audit și aptitudini profesionale;
- (h) cerințele juridice și standardele profesionale legate de auditul legal și auditorii legali;
- (i) Standardele Internaționale de Audit;
- (j) etică profesională și independență.

(2) Testul include, de asemenea, cel puțin următoarele discipline, în măsura în care sunt relevante pentru audit:

- (a) dreptul societăților comerciale și guvernarea corporativă;
- (b) dreptul privind insolvența și alte proceduri similare;

(c) dreptul fiscal;

(d) dreptul civil și comercial;

(e) dreptul muncii și protecției sociale;

(f) tehnologia informației și sistemele computerizate;

(g) economie financiară, generală și de afaceri;

(h) matematică și statistică;

(i) principiile de bază ale managementului financiar al întreprinderilor.

(3) Comisia poate, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 48 alineatul (2), să adapteze lista de discipline care să fie incluse în testul de cunoștințe teoretice menționat la alineatul (1). Atunci când adoptă măsurile de aplicare, Comisia are în vedere evoluțiile din domeniul auditului și al profesiei de audit.

*Articolul 9***Excepții**

(1) Prin derogare de la articolele 7 și 8, un stat membru poate prevedea ca o persoană care a promovat un examen universitar sau de nivel echivalent, sau care posedă o diplomă universitară sau o calificare echivalentă în una sau mai multe dintre disciplinele menționate la articolul 8, poate fi exceptată de la testul de cunoștințe teoretice în disciplinele pe care le include examenul sau diploma în cauză.

(2) Prin derogare de la articolul 7, un stat membru poate prevedea că titularul unei diplome universitare sau al unei calificări echivalente în una sau mai multe dintre disciplinele menționate la articolul 8 poate fi exceptat de la testul privind capacitatea de a pune în practică cunoștințele teoretice în aceste discipline în cazul în care a făcut obiectul unei pregătiri practice în aceste discipline, atestată printr-un examen sau o diplomă recunoscută de stat.

*Articolul 10***Pregătirea practică**

(1) Pentru a asigura capacitatea de a pune cunoștințele teoretice în practică, a căror testare este inclusă în examen, un stagiar efectuează un stagiu de pregătire practică de cel puțin trei ani care cuprinde, printre altele, auditul conturilor anuale, al conturilor consolidate sau al situațiilor financiare similare. Cel puțin două treimi din acest stagiu practic se desfășoară pe lângă un auditor legal sau o firmă de audit autorizată în orice stat membru.

(2) Statele membre se asigură că întreaga pregătire se desfășoară pe lângă persoane care oferă garanții suficiente în ceea ce privește capacitatea lor de a oferi pregătire practică.

Articolul 11

Calificarea prin experiență practică îndelungată

Statele membre pot autoriza ca auditor legal o persoană care nu îndeplinește condițiile stabilite la articolul 6, în cazul în care aceasta poate demonstra:

- (a) fie că a fost angajată, timp de 15 ani, în activități profesionale care i-au permis să dobândească suficientă experiență în domeniile financiar, juridic și contabil și a promovat un examen de competență profesională menționat la articolul 7,
- (b) fie că a fost angajată, timp de 7 ani, în activități profesionale în domeniile respective și, de asemenea, a efectuat stagiul de pregătire practică menționat la articolul 10 și a promovat examenul de competență profesională menționat la articolul 7.

Articolul 12

Combinarea pregătirii practice cu instruirea teoretică

(1) Statele membre pot prevedea ca perioadele de instruire teoretică în domeniile menționate la articolul 8 să fie luate în considerare la calculul perioadelor de activitate profesională menționate la articolul 11, cu condiția ca această instruire să fie atestată printr-un examen recunoscut de stat. Aceste perioade de instruire nu trebuie să dureze mai puțin de un an și nici nu pot reduce perioada de activitate profesională cu mai mult de patru ani.

(2) Perioada de activitate profesională și stagiul practic nu au durată mai scurtă decât cea a cursului de instruire teoretică, cumulată cu stagiul de pregătire practică în conformitate cu articolul 10.

Articolul 13

Formarea continuă

Statele membre se asigură că auditorii legali au obligația de a participa la programe adecvate de formare continuă pentru a-și menține cunoștințele teoretice, competențele și valorile profesionale la un nivel suficient de înalt și că nerespectarea cerințelor de formare continuă se sancționează în mod corespunzător, astfel cum se prevede la articolul 30.

Articolul 14

Autorizarea auditorilor legali din alte state membre

Autoritățile competente ale statelor membre stabilesc proceduri pentru autorizarea auditorilor legali care au fost autorizați într-un alt stat membru. Aceste proceduri nu depășesc cerința de a promova un test de aptitudini în conformitate cu articolul 4 din Directiva 89/48/CEE a Consiliului privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formare profesională cu durata minimă de trei ani ⁽¹⁾. Testul de aptitudini, care se susține în una din limbile permise de regimul lingvistic în vigoare în statul membru respectiv, include doar cunoștințele corespunzătoare ale auditorului legal în ceea ce privește actele cu putere de lege ale statului membru în cauză, în măsura în care sunt relevante pentru auditurile legale.

CAPITOLUL III

ÎNREGISTRAREA

Articolul 15

Registrul public

(1) Fiecare stat membru se asigură că auditorii legali și firmele de audit sunt înregistrați într-un registru public în conformitate cu articolele 16 și 17. În împrejurări excepționale, statele membre pot suspenda aplicarea cerințelor prevăzute la prezentul articol și la articolul 16 în materie de dezvăluire a informației numai în măsura în care acest lucru este necesar pentru a reduce o amenințare iminentă și semnificativă la adresa siguranței unei persoane.

(2) Statele membre se asigură că fiecare auditor legal și fiecare firmă de audit sunt identificați în registrul public printr-un număr individual. Informațiile înregistrate se păstrează într-un registru în format electronic și sunt accesibile publicului pe cale electronică.

(3) Registrul public conține, de asemenea, numele și adresa autorităților competente responsabile pentru autorizarea menționată la articolul 3, asigurarea calității, astfel cum se prevede la articolul 29, investigațiile și sancțiunile aplicate auditorilor legali și firmelor de audit, astfel cum se prevede la articolul 30, și supravegherea publică, astfel cum se prevede la articolul 32.

(4) Statele membre se asigură că registrul public este complet operațional până la 29 iunie 2009.

⁽¹⁾ JO L 19, 24.1.1989, p. 16. Directivă, astfel cum a fost modificată prin Directiva 2001/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului (JO L 206, 31.7.2001, p. 1).

Articolul 16

Înregistrarea auditorilor legali

(1) În ceea ce privește auditorii legali, registrul public conține cel puțin următoarele informații:

- (a) numele, adresa și numărul de înregistrare;
- (b) după caz, numele, adresa, adresa de website și numărul de înregistrare a firmei de audit la care este angajat auditorul legal sau cu care este asociat ca partener sau în vreun alt mod;
- (c) toate celelalte înregistrări ca auditor legal la autoritățile competente ale altor state membre și ca auditor în alte țări, inclusiv numele autorității(lor) de înregistrare și, după caz, numărul (numerele) de înregistrare.

(2) Auditorii din țări terțe, înregistrați în conformitate cu articolul 45, sunt indicați în mod clar în registru ca atare, și nu ca auditori legali.

Articolul 17

Înregistrarea firmelor de audit

(1) În ceea ce privește firmele de audit, registrul public conține cel puțin următoarele informații:

- (a) denumirea, adresa și numărul de înregistrare;
- (b) forma juridică;
- (c) informații de contact, persoana de contact principală și, după caz, adresa de website;
- (d) adresa fiecărui birou din statul membru;
- (e) numele și numărul de înregistrare ale tuturor auditorilor legali angajați, asociați sau parteneri sau în alte relații cu firma de audit;
- (f) numele și adresele profesionale ale tuturor proprietarilor și acționarilor;
- (g) numele și adresele profesionale ale tuturor membrilor organului administrativ sau de conducere;
- (h) după caz, apartenența la o rețea și o listă cu numele și adresele firmelor membre și afiliate sau o indicare a locului unde aceste informații sunt accesibile publicului;
- (i) toate celelalte înregistrări ca firmă de audit la autoritățile competente ale altor state membre și ca entitate de audit pe lângă țări terțe, inclusiv numele și adresa autorității(lor) de înregistrare și, după caz, numărul(numerele) de înregistrare.

(2) Entitățile de audit din țări terțe, înregistrate în conformitate cu articolul 45, sunt indicate în mod clar în registru ca atare, și nu ca firme de audit.

Articolul 18

Actualizarea informațiilor înregistrate

Statele membre se asigură că auditorii legali și firmele de audit notifică, fără vreo întârziere nejustificată, autorităților competente responsabile pentru registrul public cu privire la orice modificări ale informațiilor cuprinse în acesta. Registrul este actualizat, fără nici o întârziere nejustificată, după primirea acestor notificări.

Articolul 19

Responsabilitatea pentru înregistrarea informațiilor

Informațiile furnizate autorităților competente relevante în conformitate cu articolele 16, 17 și 18 sunt semnate de auditorul legal sau de firma de audit. În cazul în care autoritatea competentă prevede furnizarea informațiilor în format electronic, acest lucru poate fi realizat, spre exemplu, prin intermediul semnăturii electronice, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 1 din Directiva 1999/93/CE a Parlamentului și a Consiliului European din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice ⁽¹⁾.

Articolul 20

Limba

(1) Informațiile introduse în registrul public se redactează în una din limbile permise de regimul lingvistic în vigoare în statul membru respectiv.

(2) Statele membre pot permite, de asemenea, ca informațiile să fie introduse în registrul public în orice altă limbă (limbi) oficială(e) a(le) Comunității. Statele membre pot impune ca traducerea acestor informații să fie certificată.

În orice caz, statele membre respective se asigură că în registru se menționează dacă traducerea este certificată sau nu.

CAPITOLUL IV

ETICA PROFESIONALĂ, INDEPENDENȚA, OBIECTIVITATEA, CONFIDENȚIALITATEA ȘI SECRETUL PROFESIONAL

Articolul 21

Etica profesională

(1) Statele membre se asigură că tuturor auditorilor legali și firmelor de audit le revine obligația de a respecta principiile de etică profesională, care se referă cel puțin la funcția lor de interes public, integritatea și obiectivitatea lor, competența lor profesională și atenția cuvenită.

⁽¹⁾ JO L 13, 19.1.2000, p. 12.

(2) Pentru a asigura încrederea în funcția de audit și pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatului (1) din prezentul articol, Comisia poate, în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2), să adopte măsuri de aplicare a principiilor de etică profesională.

Articolul 22

Independența și obiectivitatea

(1) Statele membre se asigură că atunci când efectuează un audit legal, auditorul legal și/sau firma de audit este independent(ă) de entitatea auditată și nu este implicat(ă) în procesul decizional al entității auditate.

(2) Statele membre se asigură că un auditor legal sau o firmă de audit nu efectuează un audit legal în cazul în care există orice relație financiară directă sau indirectă, relații de afaceri, de încadrare în muncă sau un alt tip de relații – inclusiv prestarea de servicii suplimentare, altele decât cele de audit – între auditorul legal, firma de audit sau rețeaua și entitatea auditată, relații despre care o terță parte obiectivă, rezonabilă și informată ar putea trage concluzia că pot compromite independența auditorului legal sau a firmei de audit. În cazul în care independența auditorului legal sau a firmei de audit este afectată de amenințări, cum ar fi cea de autoverificare a propriei activități, interes propriu, reprezentare, familiaritate sau încredere ori intimidare, auditorul legal sau firma de audit trebuie să aplice măsuri de protecție pentru a reduce aceste amenințări. În cazul în care importanța acestor amenințări în comparație cu măsurile de protecție aplicate este de o asemenea natură încât independența este compromisă, auditorul legal sau firma de audit nu efectuează auditul legal.

Statele membre se asigură, de asemenea, că, în cazul în care este vorba de auditul legal al unor entități de interes public și dacă se impun măsuri de protecție a independenței auditorului legal sau a firmei de audit, un auditor legal sau o firmă de audit nu pot efectua un audit legal atunci când este un caz de verificare a propriei activități sau un interes propriu.

(3) Statele membre se asigură că auditorul legal sau firma de audit documentează în dosarele de audit toate amenințările semnificative la adresa independenței sale, precum și măsurile de protecție aplicate pentru a reduce acele amenințări.

(4) Pentru a asigura încrederea în funcția de audit și pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatelor (1) și (2), Comisia poate, în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 48 alineatul (2), să adopte măsuri de aplicare a unor principii privind:

(a) amenințările și măsurile de protecție menționate la alineatul (2);

(b) situațiile în care importanța amenințărilor, astfel cum sunt menționate la alineatul (2), este de așa natură încât independența auditorului legal sau a firmei de audit este compromisă;

(c) posibilitatea de efectuare a unor audituri legale în cazurile de verificare a propriei activități și de interes propriu menționate la alineatul (2) al doilea paragraf.

Articolul 23

Confidențialitatea și secretul profesional

(1) Statele membre se asigură că toate informațiile și documentele la care are acces auditorul legal sau firma de audit atunci când efectuează un audit legal sunt protejate de norme corespunzătoare privind confidențialitatea și secretul profesional.

(2) Normele privind confidențialitatea și secretul profesional aplicabile auditorilor legali sau firmelor de audit nu împiedică aplicarea dispozițiilor prezentei directive.

(3) În cazul în care un auditor legal sau o firmă de audit sunt înlocuiți cu un alt auditor legal sau o altă firmă de audit, fostul auditor legal sau fosta firmă de audit vor asigura accesul la toate informațiile relevante cu privire la entitatea auditată noului auditor legal sau noii firme de audit.

(4) Un auditor legal sau o firmă de audit care au încetat să mai fie angajați într-o anumită misiune de audit sau un fost auditor legal sau o fostă firmă de audit fac în continuare obiectul dispozițiilor alineatelor (1) și (2) cu privire la acea misiune de audit.

Articolul 24

Independența și obiectivitatea auditorilor legali care efectuează auditul legal în numele firmelor de audit

Statele membre se asigură că asociații sau acționarii unei firme de audit, precum și membrii organelor administrative, de conducere sau de supraveghere ale unei astfel de firme sau ale unei firme afiliate nu intervin în efectuarea unui audit legal în nici un mod care să pericliteze independența și obiectivitatea auditorului legal care efectuează auditul legal în numele firmei de audit.

Articolul 25

Onorariile de audit

Statele membre asigură existența unor norme corespunzătoare care prevăd că onorariile pentru auditurile legale:

(a) nu sunt influențate sau determinate de prestarea de servicii suplimentare entității auditate și

(b) nu pot fi condiționate în nici un fel.

CAPITOLUL V

Articolul 27

STANDARDELE DE AUDIT ȘI RAPORTAREA AUDITULUI

Auditul legal al conturilor consolidate

Articolul 26

Standardele de auditare

(1) Statele membre impun auditorilor legali și firmelor de audit să efectueze auditurile legale în conformitate cu standardele internaționale de audit adoptate de Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2). Statele membre pot aplica un standard național de auditare atât timp cât Comisia nu adoptă un standard internațional de audit care se referă la aceeași problemă. Standardele internaționale de audit adoptate sunt publicate integral, în fiecare din limbile oficiale ale Comunității, în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

(2) Comisia poate decide în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2) cu privire la aplicabilitatea standardelor internaționale de audit în cadrul Comunității. Comisia adoptă standardele internaționale de audit care vor fi aplicate în Comunitate numai în cazul în care:

- (a) sunt elaborate respectând în mod corespunzător procedurile, supravegherea publică și transparența și sunt general acceptate la nivel internațional;
- (b) contribuie la asigurarea unui nivel înalt de credibilitate și calitate a conturilor anuale sau consolidate în conformitate cu principiile stabilite la articolul 2 alineatul (3) din Directiva 78/660/CEE și articolul 16 alineatul (3) din Directiva 83/349/CEE și
- (c) sunt determinante pentru binele public european.

(3) Statele membre pot impune proceduri sau cerințe de audit suplimentare față de acestea – sau, în cazuri excepționale, pot elimina unele părți – din standardele internaționale de audit numai în cazul în care acestea decurg din cerințe legale interne specifice referitoare la domeniul de aplicare a auditului legal. Statele membre se asigură că aceste proceduri sau cerințe de audit respectă dispozițiile stabilite la alineatul (2) literele (b) și (c) și le aduc la cunoștința Comisiei și a statelor membre înainte de adoptarea acestora. În cazurile excepționale ale eliminării unor părți ale unui standard internațional de audit, statele membre comunică cerințele lor naționale specifice, precum și temeiurile menținerii acestora, Comisiei și celorlalte state membre, cu cel puțin șase luni înainte de adoptarea lor la nivel național sau, în cazul cerințelor deja existente la data adoptării unui standard internațional de audit, în termen de cel mult trei luni de la adoptarea standardului internațional de audit relevant.

(4) Statele membre pot impune cerințe suplimentare referitoare la auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate pentru o perioadă care expiră la 29 iunie 2010.

Statele membre se asigură că, în cazul unui audit legal al conturilor consolidate ale unui grup de întreprinderi:

- (a) auditorul grupului poartă deplina responsabilitate pentru raportul de audit în legătură cu conturile consolidate;
- (b) auditorul legal al grupului efectuează o verificare și păstrează documentația verificării pe care a făcut-o pentru activitatea efectuată de auditorul(ii) legal(i), entitatea(entitățile) sau firma(ele) de audit ale unei țări terțe în vederea auditului grupului. Documentația păstrată de auditorul grupului trebuie să permită autorității competente relevante să verifice în mod corespunzător activitatea auditorului grupului;
- (c) atunci când o componentă a unui grup de întreprinderi este auditată de auditorul(ii) legal(i) sau entitatea(entitățile) de audit dintr-o țară care nu are un acord de colaborare ca cel prevăzut la articolul 47, auditorul grupului este responsabil, în cazul unei solicitări, pentru transmiterea corespunzătoare, la cerere, a documentației activității de audit efectuate de auditorul(ii) sau entitatea(entitățile) de audit dintr-o țară, inclusiv foile de lucru relevante pentru auditul grupului către autoritățile de supraveghere publică. Pentru a asigura această transmitere, auditorul grupului păstrează o copie a acestei documentații sau, în caz contrar, este de acord ca auditorul(ii) sau entitatea(entitățile) de audit dintr-o țară să îi asigure accesul corespunzător și fără restricție, la cerere, sau întreprinde orice altă acțiune necesară. În cazul în care există obstacole legale sau de altă natură care împiedică transmiterea foilor de lucru de audit de la o țară terță către auditorul grupului, documentația păstrată de auditorul grupului include dovada că a întreprins procedurile adecvate pentru a obține accesul la documentația de audit și, în cazul obstacolelor, altele decât cele juridice care decurg din legislația țării, dovada care demonstrează existența acestor obstacole.

Articolul 28

Raportarea auditului

(1) În cazul în care o firmă de audit efectuează un audit legal, raportul de audit este semnat cel puțin de auditorul (auditorii) legal(i) care efectuează auditul legal în numele firmei de audit. În împrejurări excepționale statele membre pot prevedea că nu este necesar ca această semnătură să fie divulgată publicului, în cazul în care această divulgare poate duce la o amenințare iminentă și semnificativă la adresa securității personale a oricărui individ. În orice caz, numele persoanei(lor) implicate sunt aduse la cunoștința autorităților competente relevante.

(2) Sub rezerva dispozițiilor articolului 51a alineatul (1) din Directiva 78/660/CEE, în cazul în care Comisia nu adoptă un standard comun pentru rapoartele de audit în conformitate cu articolul 26 alineatul (1) din prezenta directivă, Comisia poate, în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2) din prezenta directivă, să adopte un standard comun pentru rapoartele de audit referitoare la conturile anuale sau conturile consolidate care au fost întocmite în conformitate cu standardele internaționale de contabilitate aprobate, pentru a îmbunătăți încrederea publicului în funcția de audit.

- (h) verificările pentru asigurarea calității au loc cel puțin o dată la fiecare șase ani;
- (i) rezultatele generale ale sistemului de asigurare a calității sunt publicate anual;
- (j) auditorul legal sau de firma de audit dau curs recomandărilor formulate la încheierea verificărilor pentru asigurarea calității într-un termen rezonabil.

În cazul în care nu se dă curs recomandărilor menționate la litera (j), auditorul legal sau firma de audit, după caz, fac obiectul măsurilor sau sancțiunilor disciplinare menționate la articolul 30.

(2) Comisia poate adopta, în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2), măsuri de aplicare pentru a spori încrederea publicului în funcția de audit și pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatului (1) literele (a), (b) și (e)-(j).

CAPITOLUL VI

ASIGURAREA CALITĂȚII

Articolul 29

Sistemele de asigurare a calității

(1) Fiecare stat membru se asigură că toți auditorii legali și firmele de audit fac obiectul unui sistem de asigurare a calității care respectă cel puțin următoarele criterii:

- (a) sistemul de asigurare a calității este organizat astfel încât să fie independent de auditorii legali și firmele de audit verificate și să facă obiectul supravegherii publice, astfel cum se prevede la capitolul VIII;
- (b) finanțarea sistemului de asigurare a calității este sigură și fără nici un fel de influențe posibile nedorite din partea auditorilor sau firmelor de audit;
- (c) sistemul de asigurare a calității trebuie să dispună de resurse corespunzătoare;
- (d) persoanele care efectuează verificările pentru asigurarea calității au formarea profesională corespunzătoare și experiență relevantă în auditul legal și raportarea financiară, combinate cu formare specifică în ceea ce privește controlul calității;
- (e) selectarea celor care fac verificările pentru misiuni specifice de control al calității se face în baza unor proceduri obiective, concepute astfel încât să se evite orice conflicte de interes între cei care fac verificările și auditorul legal sau firma de audit care fac obiectul verificării;
- (f) aria de aplicabilitate a verificării pentru asigurarea calității, susținută de testarea adecvată a dosarelor de audit selectate, include o evaluare a conformității cu standardele de audit aplicabile și cu cerințele de independență, a cantității și calității resurselor cheltuite, a onorariilor de audit percepute și a sistemului intern de control al calității din cadrul firmei de audit;
- (g) verificarea pentru asigurarea calității face obiectul unui raport care conține principalele concluzii ale verificării pentru asigurarea calității;

CAPITOLUL VII

INVESTIGAȚII ȘI SANȚIUNI

Articolul 30

Sistemele de investigații și sancțiuni

(1) Statele membre se asigură că există sisteme eficiente de investigații și sancțiuni pentru a detecta, corecta și preveni efectuarea necorespunzătoare a auditului legal.

(2) Fără a aduce atingere regimului răspunderii civile în statele membre, acestea prevăd sancțiuni eficiente, proporționale și descurajante cu privire la auditorii legali și firmele de audit, în cazul în care auditurile legale nu sunt efectuate în conformitate cu dispozițiile adoptate în aplicarea prezentei directive.

(3) Statele membre prevăd ca măsurile luate sau sancțiunile impuse auditorilor legali și firmelor de audit să fie prezentate în mod adecvat publicului. Sancțiunile impuse trebuie să includă posibilitatea retragerii autorizării.

Articolul 31

Răspunderea auditorului

Înainte de 1 ianuarie 2007, Comisia prezintă un raport cu privire la impactul normelor interne în vigoare referitoare la efectuarea auditurilor legale în cazul piețelor de capital europene și în cazul condițiilor de asigurare pentru auditorii legali și pentru firmele de audit, inclusiv o analiză obiectivă a limitelor răspunderii financiare. Comisia, după caz, organizează consultări publice. Pe baza raportului respectiv, Comisia, în cazul în care consideră oportun, prezintă recomandări statelor membre.

CAPITOLUL VIII

Articolul 33

**SUPRAVEGHEREA PUBLICĂ ȘI ACORDURILE DE
REGLEMENTARE ÎNTRE STATELE MEMBRE****Cooperarea dintre sistemele de supraveghere publică la
nivelul Comunității**

Articolul 32

Principiile supravegherii publice

(1) Statele membre organizează un sistem eficient de supraveghere publică pentru auditorii legali și firmele de audit în baza principiilor enunțate la alineatele (2)-(7).

(2) Toți auditorii legali și toate firmele de audit fac obiectul supravegherii publice.

(3) Sistemul de supraveghere publică este gestionat de nepracticieni care au cunoștințe în domenii relevante pentru auditul legal. Cu toate acestea, statele membre pot permite unui grup mic de practicieni să fie implicați în gestionarea sistemului de supraveghere publică. Persoanele implicate în gestionarea sistemului de supraveghere publică sunt selectate printr-o procedură de numire independentă și transparentă.

(4) Sistemul de supraveghere publică are responsabilitatea finală pentru supravegherea:

- (a) autorizării și înregistrării auditorilor legali și a firmelor de audit;
- (b) adoptării standardelor referitoare la etica profesională, la sistemul de control intern al calității din cadrul firmelor de audit și la audit și
- (c) formării continue, asigurării calității și sistemelor de investigație și disciplină.

(5) Sistemul de supraveghere publică are dreptul, după caz, să întreprindă investigații referitoare la auditorii legali și la firmele de audit și să adopte măsurile necesare.

(6) Sistemul de supraveghere publică este transparent. Aceasta include publicarea programelor de activitate anuale și a rapoartelor de activitate.

(7) Sistemul de supraveghere publică trebuie să fie finanțat în mod corespunzător. Finanțarea sistemului de supraveghere publică este sigură și fără nici un fel de influențe nedorite din partea auditorilor legali sau a firmelor de audit.

Statele membre se asigură că acordurile de reglementare pentru sistemele de supraveghere publică permit cooperarea eficientă la nivelul Comunității în ceea ce privește activitățile de supraveghere ale statelor membre. În acest scop, fiecare stat membru desemnează o entitate care să fie responsabilă în mod specific pentru asigurarea cooperării.

Articolul 34

**Recunoașterea reciprocă a acordurilor de reglementare
între statele membre**

(1) Acordurile de reglementare între statele membre respectă, în ceea ce privește reglementarea și supravegherea publică, principiul competenței statului membru de origine în care este autorizat auditorul legal sau firma de audit și în care își are sediul social entitatea auditată.

(2) În cazul auditului legal al unor conturi consolidate, statul membru care solicită auditul legal al conturilor consolidate nu poate să impună auditorului legal sau firmei de audit care efectuează auditul legal al unei filiale stabilite într-un alt stat membru, cerințe suplimentare cu privire la înregistrarea, verificarea pentru asigurarea calității, standardele de audit, etică și independență.

(3) În cazul unei societăți comerciale ale cărei valori mobiliare sunt tranzacționate pe o piață reglementată dintr-un stat membru, altul decât cel în care își are sediul social societatea în cauză, statul membru în care sunt tranzacționate valorile mobiliare nu poate impune auditorului legal sau firmei de audit care efectuează auditul conturilor anuale sau al conturilor consolidate ale societății, nici un fel de cerințe suplimentare cu privire la înregistrarea, verificarea pentru asigurarea calității, standardele de audit, etică și independență.

Articolul 35

Desemnarea autorităților competente

(1) Statele membre desemnează una sau mai multe autorități competente pentru îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de prezenta directivă. Statele membre informează Comisia în legătură cu desemnarea acestora.

(2) Autoritățile competente sunt astfel organizate încât să se evite conflictele de interese.

Articolul 36

Secretul profesional și cooperarea între statele membre în domeniul reglementării

(1) Autoritățile competente ale statelor membre responsabile pentru autorizarea, înregistrarea, asigurarea calității, inspecție și disciplină cooperează ori de câte ori este necesar în scopul îndeplinirii responsabilităților care le revin în temeiul prezentei directive. Autoritățile competente dintr-un stat membru, responsabile pentru autorizarea, înregistrarea, asigurarea calității, inspecție și disciplină acordă asistență autorităților competente din alte state membre. În special, autoritățile competente fac schimb de informații și cooperează în investigațiile referitoare la efectuarea auditurilor legale.

(2) Obligația secretului profesional se aplică tuturor persoanelor care sunt angajate sau au fost angajate de autoritățile competente. Informațiile care fac obiectul secretului profesional nu pot fi dezvăluite nici unei alte persoane sau autorități, cu excepția cazului în care acest lucru este prevăzut de actele cu putere de lege și normele administrative ale unui stat membru.

(3) Alineatul (2) nu împiedică autoritățile competente să facă schimb de informații confidențiale. Informațiile schimbate astfel fac obiectul secretului profesional, care obligă persoanele angajate sau angajate anterior de autoritățile competente.

(4) Autoritățile competente furnizează, la cerere și fără o întârziere nejustificată, orice informații solicitate în sensul dispozițiilor alineatului (1). După caz, autoritățile competente care primesc orice astfel de cerere iau, fără nici o întârziere nejustificată, măsurile necesare pentru a strânge informațiile solicitate. Informațiile astfel furnizate fac obiectul secretului profesional care obligă persoanele angajate sau angajate anterior de autoritățile competente care primesc informațiile.

În cazul în care autoritatea competentă căreia i-a fost adresată cererea nu poate furniza informațiile cerute fără întârziere, aceasta notifică autorității competente care a adresat cererea motivele întârzierii.

Autoritățile competente pot refuza să dea curs unei solicitări de informații atunci când:

(a) furnizarea de informații poate aduce atingere suveranității, securității sau ordinii publice a statului membru căreia i-a fost adresată cererea sau încalcă normele privind securitatea națională sau

(b) au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori legali sau firme de audit înainte autorităților statului membru căruia i-a fost adresată cererea sau

(c) a fost adoptată deja o hotărâre definitivă cu privire la aceleași acțiuni și împotriva acelorași auditori legali sau firme de audit de către autoritățile competente ale statului membru căruia i-a fost adresată cererea.

Fără a aduce atingere obligațiilor care le revin în cadrul procedurilor judiciare, autoritățile competente care primesc informații în temeiul alineatului (1) le pot folosi doar pentru exercitarea funcțiilor în sensul prezentei directive și în cadrul procedurilor administrative sau judiciare legate în mod specific de exercitarea funcțiilor respective.

(5) Atunci când o autoritate competentă constată că se comit sau au fost comise acte contrare dispozițiilor prezentei directive pe teritoriul unui alt stat membru, aceasta notifică, cât mai specific posibil, autoritatea competentă a celuiilalt stat membru cu privire la această constatare. Autoritatea competentă a celuiilalt stat membru ia măsurile corespunzătoare. Aceasta informează autoritatea competentă notificatoare cu privire la rezultat și, în măsura în care este posibil, cu privire la evoluțiile interimare semnificative.

(6) Autoritatea competentă a unui stat membru poate solicita, de asemenea, efectuarea unei investigații de către autoritatea competentă a unui alt stat membru pe teritoriul acestuia din urmă.

Ea mai poate solicita ca unora dintre angajații săi să li se permită să însoțească personalul autorității competente a celuiilalt stat membru pe durata investigației.

Investigația face integral obiectul unui control general din partea statului membru pe al cărui teritoriu este efectuată.

Autoritățile competente pot refuza să dea curs unei cereri de efectuare a unei investigații, astfel cum se prevede la primul paragraf, sau unei cereri ca personalul său să fie însoțit de personalul autorității competente dintr-un alt stat membru, astfel cum se prevede la al doilea paragraf, atunci când:

(a) o astfel de investigație poate aduce atingere suveranității, securității sau ordinii publice a statului membru căruia i-a fost adresată cererea sau

- (b) au fost deja inițiate procedurile judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva aceluiași persoane înaintea autorităților statului membru căreia i-a fost adresată cererea sau
- (c) a fost deja adoptată o hotărâre finală împotriva unor persoane pentru aceleași acțiuni de către autoritățile competente ale statului membru căruia i-a fost adresată cererea.

(7) În conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2), Comisia poate adopta măsuri de aplicare pentru a facilita cooperarea dintre autoritățile competente cu privire la procedurile de schimb de informații și modalitățile de investigare transfrontalieră prevăzute la alineatele (2)-(4) din prezentul articol.

CAPITOLUL IX

NUMIREA ȘI DEMITEREA

Articolul 37

Numirea auditorilor legali sau a firmelor de audit

(1) Auditorul legal sau firma de audit este numită de adunarea generală a acționarilor sau a membrilor entității auditate.

(2) Statele membre pot permite sisteme sau modalități alternative pentru numirea auditorului legal sau a firmei de audit, cu condiția ca aceste sisteme sau modalități să fie astfel stabilite încât să asigure independența auditorului legal sau a firmei de audit față de membrii executivi ai organului administrativ sau față de organul de conducere al entității auditate.

Articolul 38

Demiterea și demisia auditorilor legali sau a firmelor de audit

(1) Statele membre se asigură că auditorii legali sau firmele de audit pot fi demisi numai în cazul în care există motive temeinice. Divergența de opinii cu privire la tratamentele contabile sau procedurile de audit nu reprezintă motive temeinice pentru demitere.

(2) Statele membre se asigură că entitatea auditată și auditorul legal sau firma de audit informează autoritatea sau autoritățile responsabile pentru supravegherea publică în legătură cu demiterea sau demisia lor pe durata mandatului și dau o explicație adecvată pentru motivele acestora.

CAPITOLUL X

DISPOZIȚII SPECIALE PENTRU AUDITUL LEGAL AL ENTITĂȚILOR DE INTERES PUBLIC

Articolul 39

Aplicarea pentru entitățile de interes public necotate la bursă

Statele membre pot excepta entitățile de interes public care nu au emis valori mobiliare transferabile admise la tranzacționare pe o piață reglementată în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE și auditorul (auditorii) lor legal(i) sau firma (firmele) de audit de la una sau mai multe dintre cerințele prevăzute la prezentul capitol.

Articolul 40

Raport privind transparența

(1) Statele membre se asigură că auditorii legali și firmele de audit care efectuează auditul(urile) entităților de interes public publică pe website-ul lor, în termen de trei luni de la sfârșitul fiecărui exercițiu financiar, un raport anual privind transparența care include cel puțin următoarele:

- (a) o descriere a structurii juridice și a acționariatului;
- (b) atunci când o firmă de audit aparține unei rețele, o descriere a rețelei și a acordurilor legale și structurale din rețea;
- (c) o descriere a structurii de conducere a firmei de audit;
- (d) o descriere a sistemelor interne de control al calității ale firmei de audit și o declarație a organului administrativ sau de conducere cu privire la eficiența funcționării acestora;
- (e) o indicare a datei la care a avut loc ultima verificare pentru asigurarea calității, menționată la articolul 29;
- (f) o listă cu entitățile de interes public pentru care au fost efectuate audituri legale de către firma de audit în exercițiul financiar precedent;
- (g) o declarație în legătură cu politicile firmei de audit privind independența, care confirmă, de asemenea, că a avut loc o verificare internă a modului în care a fost respectată independența;
- (h) o declarație privind politica pe care o urmează firma de audit cu privire la formarea continuă a auditorilor legali, menționată la articolul 13;

(i) informații financiare care arată importanța firmei de audit, cum ar fi cifra totală de afaceri divizată pe onorarii din auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate și onorarii percepute din alte servicii de asigurare, servicii de consultanță fiscală și alte servicii care nu sunt de audit;

(j) informații privind baza pentru remunerarea partenerilor.

În împrejurări excepționale, statele membre pot deroga de la aplicarea cerinței de la litera (f), în măsura în care acest lucru este necesar pentru a reduce o amenințare iminentă și semnificativă la adresa securității personale a oricărui individ.

(2) Raportul privind transparența este semnat de auditorul legal sau de firma de audit, după caz. Acest lucru poate fi realizat, spre exemplu, și prin intermediul semnăturii electronice în sensul articolului 2 alineatul (1) din Directiva 1999/93/CE.

Articolul 41

Comitetul de audit

(1) Fiecare entitate de interes public trebuie să aibă un comitet de audit. Statele membre stabilesc dacă acest comitet de audit trebuie să fie compus din membri neexecutivi ai organului de administrație și/sau membri ai organului de supraveghere a entității auditate și/sau din membri care sunt numiți de adunarea generală a acționarilor entității auditate. Cel puțin un membru al comitetului de audit este independent și are competență în contabilitate și/sau audit.

În cazul entităților de interes public care îndeplinesc criteriile articolului 2 alineatul (1) litera (f) din Directiva 2003/71/CE ⁽¹⁾, statele membre pot permite ca funcțiile desemnate comitetului de audit să fie îndeplinite de organul administrativ sau de supraveghere în ansamblu, cu condiția ca, atunci când președintele unui astfel de organ este un membru executiv, acesta să nu fie și președinte al comitetului de audit.

(2) Fără a aduce atingere responsabilității membrilor organelor de administrație, de conducere sau de supraveghere sau a altor membri care sunt numiți de adunarea generală a acționarilor din cadrul entității auditate, comitetul de audit, printre altele:

- (a) monitorizează procesul de raportare financiară;
- (b) monitorizează eficacitatea sistemelor de control intern, de audit intern, după caz, și de management al riscurilor din cadrul societății comerciale;
- (c) monitorizează auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate;

⁽¹⁾ Directiva 2003/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind prospectul care trebuie publicat în cazul unei oferte publice de valori mobiliare sau pentru admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare (JO L 345, 31.12.2003, p. 64).

(d) verifică și monitorizează independența auditorului legal sau a firmei de audit și, în special, prestarea de servicii suplimentare entității auditate.

(3) În entitățile de interes public, propunerea venită din partea organului de administrație sau de supraveghere privind numirea unui auditor legal sau a unei firme de audit se bazează pe o recomandare a comitetului de audit.

(4) Auditorul legal sau firma de audit raportează comitetului de audit cu privire la aspectele esențiale problemele importante care rezultă din auditul legal, în special cu privire la deficiențele semnificative ale controlului intern în ceea ce privește procesul de raportare financiară.

(5) Statele membre pot permite sau decide ca dispozițiile prevăzute la alineatele (1)-(4) să nu se aplice entităților de interes public care au un organ care îndeplinește funcții echivalente cu cele ale unui comitet de audit, care este înființat și funcționează în conformitate cu dispozițiile existente în statele membre în care este înregistrată entitatea care urmează să fie auditată. Într-un astfel de caz, entitatea prezintă organul care îndeplinește aceste funcții și componența acestuia.

(6) Statele membre pot excepta de la obligația de a avea un comitet de audit:

- (a) entitățile de interes public care sunt filiale ale unor întreprinderi în sensul articolului 1 din Directiva 83/349/CEE, în cazul în care entitatea respectă cerințele de la alineatele (1)-(4) din prezentul articol la nivel de grup;
- (b) entitățile de interes public care sunt organe de plasament colectiv, astfel cum sunt definite la articolul 1 alineatul (2) din Directiva 85/611/CEE. Statele membre pot excepta, de asemenea, entitățile de interes public al căror unic obiect de activitate este plasamentul colectiv de capital public, care funcționează în baza principiului repartizării riscului și care nu caută să preia controlul legal sau de gestiune asupra oricărui emitent al investițiilor sale de bază, cu condiția ca aceste organe de plasament colectiv să fie autorizate și să facă obiectul unei supravegheri de către autoritățile competente și să aibă un depozitar care să exercite funcții echivalente cu cele prevăzute de Directiva 85/611/CEE;
- (c) entitățile de interes public, al căror unic obiect de activitate îl constituie emiterea de titluri garantate cu active, astfel cum sunt acestea definite la articolul 2 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 809/2004 al Comisiei ⁽²⁾. În aceste cazuri, statele membre impun entității să explice public motivele pentru care consideră că nu este adecvat să aibă fie un comitet de audit, fie un organ de administrație sau de supraveghere care să exercite funcțiile unui comitet de audit;

⁽²⁾ JO L 149, 30.4.2004, p. 1.

(d) instituțiile de credit în sensul articolului 1 alineatul (1) din Directiva 2000/12/CE ale căror acțiuni nu sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a unui stat membru în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE și care au emis numai titluri de creanță în mod continuu și repetat, cu condiția ca suma nominală totală a unor astfel de titluri de creanță să rămână sub nivelul a 100 000 000 EUR și să nu fi publicat un prospect în temeiul Directivei 2003/71/CE.

Articolul 42

Independența

(1) În plus față de dispozițiile prevăzute la articolele 22 și 24, statele membre se asigură că auditorii legali sau firmele de audit care efectuează audituri legale ale entităților de interes public:

(a) confirmă anual în scris comitetului de audit independența lor față de entitatea de interes public auditată;

(b) comunică anual comitetului de audit serviciile suplimentare prestate entității auditate și

(c) discută cu comitetul de audit despre amenințările la adresa independenței lor și măsurile de protecție luate pentru reducerea acestor amenințări, documentate de aceștia în temeiul articolului 22 alineatul (3).

(2) Statele membre se asigură că auditorul legal sau partenerul (partenerii) cheie responsabili pentru efectuarea auditului legal se rotesc, în cadrul misiunii lor de audit, în termen de cel mult șapte ani de la data numirii și li se permite să participe din nou la auditarea entității după o perioadă de cel puțin doi ani.

(3) Auditorului legal sau partenerului cheie care efectuează auditul legal în numele firmei de audit nu i se permite să ocupe un post de conducere important în cadrul entității auditate înainte de scurgerea unei perioade de cel puțin doi ani de la data demisiei ca auditor legal sau ca partener cheie din misiunea de audit.

Articolul 43

Asigurarea calității

Verificarea pentru asigurarea calității menționată la articolul 29 trebuie efectuată cel puțin la fiecare trei ani pentru auditorii legali sau firmele de audit care efectuează audituri legale pentru entitățile de interes public.

CAPITOLUL XI

ASPECTE INTERNAȚIONALE

Articolul 44

Autorizarea auditorilor din țări terțe

(1) Sub rezerva reciprocității, autoritățile competente ale unui stat membru pot autoriza un auditor dintr-o țară terță ca auditor legal în cazul în care persoana respectivă a furnizat dovada că respectă cerințe echivalente cu cele prevăzute la articolele 4 și 6-13.

(2) Autoritățile competente ale unui stat membru aplică cerințele menționate la articolul 14, înainte de autorizarea unui auditor dintr-o țară terță care îndeplinește cerințele de la alineatul (1).

Articolul 45

Înregistrarea și supravegherea auditorilor și a entităților de audit din țări terțe

(1) Autoritățile competente ale unui stat membru înregistrează, în conformitate cu articolele 15-17, fiecare auditor și fiecare entitate de audit din țări terțe care prezintă un raport de audit privind conturile anuale sau conturile consolidate ale unei societăți constituite în afara Comunității și ale cărei valori mobiliare transferabile sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată a aceluși stat membru în sensul articolului 4 alineatul (1) punctul 14 din Directiva 2004/39/CE, cu excepția cazului în care societatea este o societate care emite exclusiv titluri de creanță admise la tranzacționare pe o piață reglementată într-un stat membru în sensul articolului 2 alineatul (1) litera (b) din Directiva 2004/109/CE ⁽¹⁾, a căror valoare nominală unitară este de cel puțin 50 000 EUR sau, în cazul titlurilor de creanță în altă monedă, echivalentul la data emiterii a cel puțin 50 000 EUR.

(2) Se aplică articolele 18 și 19.

(3) Statele membre supun auditorii și entitățile de audit din țări terțe sistemelor lor de supraveghere a calității, sistemelor lor de asigurare a calității și sistemelor lor de investigații și sancțiuni. Statele membre pot excepta un auditor sau o entitate de audit înregistrați într-o țară terță de la obligația de a face obiectul sistemului lor de asigurare a calității, în cazul în care sistemul de asigurare a calității dintr-un stat membru sau dintr-o țară terță, considerat echivalent în conformitate cu articolul 46, a efectuat o verificare a calității activității auditorului sau entității de audit din țara terță în ultimii trei ani.

⁽¹⁾ Directiva 2004/109/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind armonizarea obligațiilor de transparență în ceea ce privește informația referitoare la emitenții ale căror valori mobiliare sunt admise la tranzacționare pe o piață reglementată (JO L 390, 31.12.2004, p. 38).

(4) Fără a aduce atingere dispozițiilor articolului 46, rapoartele de audit asupra conturilor anuale sau conturilor consolidate menționate la alineatul (1) din prezentul articol, emise de auditori sau de entități de audit din țări terțe care nu sunt înregistrați în statul membru, nu au efect juridic în acel stat membru.

(5) Statele membre pot înregistra entități de audit din țări terțe numai în cazul în care:

- (a) îndeplinesc cerințe echivalente cu cele prevăzute la articolul 3 alineatul (3);
- (b) majoritatea membrilor organului administrativ sau de conducere al entității de audit dintr-o țară terță îndeplinesc cerințe echivalente cu cele prevăzute la articolele 4-10;
- (c) auditorul dintr-o țară terță care efectuează auditul în numele entității de audit dintr-o țară terță îndeplinește cerințe echivalente cu cele prevăzute la articolele 4-10;
- (d) auditurile conturilor anuale sau ale conturilor consolidate menționate la alineatul (1) sunt efectuate în conformitate cu standardele internaționale de audit, astfel cum se prevede la articolul 26, precum și cu cerințele menționate la articolele 22, 24 și 25 sau cu standarde și cerințe echivalente;
- (e) publică pe website-ul lor un raport anual privind transparența care include informațiile menționate la articolul 40 sau respectă cerințe echivalente privind publicarea informațiilor.

(6) Pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatului (5) litera (d), echivalența menționată la litera respectivă este evaluată de către Comisie în cooperare cu statele membre și este decisă de către Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2). Până la adoptarea unei decizii de către Comisie, statele membre pot evalua ele însele echivalența menționată la alineatul (5) litera (d), atâ timp cât Comisia nu a luat nici o decizie în această privință.

Articolul 46

Derogarea în caz de echivalență

(1) Statele membre pot să nu aplice sau pot să modifice cerințele enunțate la articolul 45 alineatele (1) și (3), pe bază de reciprocitate, numai în cazul în care auditorii sau entitățile de audit din țări terțe fac obiectul unor sisteme de supraveghere publică, de asigurare a calității și de investigație și sancțiuni în țara terță, sisteme care îndeplinesc cerințe echivalente cu cele enunțate la articolele 29, 30 și 32.

(2) Pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatului (1), echivalența menționată la acest alineat se evaluează de către Comisie în cooperare cu statele membre și se decide de către Comisie în

conformitate cu procedura prevăzută la articolul 48 alineatul (2). Statele membre pot evalua echivalența menționată la alineatul (1) din prezentul articol sau se pot baza pe evaluările realizate de alte state membre atâ timp cât Comisia nu a luat încă nici o decizie. În cazul în care decide că cerința de echivalență menționată la alineatul (1) nu este respectată, Comisia poate permite auditorilor și entităților de audit respective să continue activitățile lor de audit în conformitate cu cerințele statului membru în cauză pe o perioadă de tranziție corespunzătoare.

(3) Statele membre aduc la cunoștința Comisiei:

- (a) evaluările lor privind echivalența menționată la alineatul (2) și
- (b) principalele elemente ale acordurilor de cooperare cu sistemele de supraveghere publică, sistemele de asigurare a calității și sistemele de investigații și penalizări din țări terțe, în baza alineatului (1).

Articolul 47

Cooperarea cu autoritățile competente din țări terțe

(1) Statele membre pot permite transferul către autoritățile competente dintr-o țară terță al dosarelor de audit sau al altor documente deținute de auditorii legali sau firmele de audit autorizate de acestea, cu condiția ca:

- (a) aceste documente de audit sau alte documente să aibă legătură cu auditurile societăților comerciale care au emis valori mobiliare în acea țară terță sau care fac parte dintr-un grup care întocmește conturi anuale legale în acea țară terță;
- (b) transferul să aibă loc prin intermediul autorităților competente din statul membru de origine către autoritățile competente din țara terță și la cererea acestora;
- (c) autoritățile competente din țara terță în cauză să îndeplinească cerințele care au fost considerate adecvate în conformitate cu alineatul (3);
- (d) să existe acorduri de colaborare pe bază de reciprocitate încheiate între autoritățile competente respective;
- (e) transferul de date personale către țara terță să aibă loc în conformitate cu capitolul IV din Directiva 95/46/CE.

(2) Acordurile de colaborare menționate la alineatul (1) litera (d) asigură că:

- (a) autoritățile competente prezintă justificările pentru motivele cererii pentru obținerea dosarelor de audit sau a altor documente;
- (b) persoanele angajate sau angajate anterior de către autoritățile competente ale țării terțe care primește informațiile fac obiectul obligației de păstrare a secretului profesional;

(c) autoritățile competente ale unei țări pot folosi dosarele de audit și alte documentele doar pentru exercitarea funcțiilor lor de supraveghere publică, de asigurare a calității și de investigații, funcții care îndeplinesc cerințe echivalente cu cele de la articolele 29, 30 și 32;

(d) cererea unei autorități competente dintr-o țară privind dosarele de audit sau alte documente deținute de un auditor legal sau o firmă de audit poate fi refuzată atunci când:

— furnizarea dosarelor de audit sau a documentelor poate aduce atingere suveranității, securității sau ordinii publice a Comunității sau a statului membru căruia i-a fost adresată solicitarea;

— au fost deja inițiate proceduri judiciare cu privire la aceleași acțiuni și împotriva aceluiași persoane înaintea autorităților statului membru căruia i-a fost adresată solicitarea.

(3) Gradul de adecvare menționat la alineatul (1) litera (c) este decis de Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2) pentru a facilita cooperarea între autoritățile competente. Evaluarea gradului de adecvare se realizează în colaborare cu statele membre și se bazează pe cerințele de la articolul 36 sau pe rezultate funcționale în mod esențial echivalente. Statele membre iau măsurile necesare pentru a respecta decizia Comisiei.

(4) În cazuri excepționale și prin derogare de la dispozițiile alineatului (1), statele membre pot permite auditorilor legali sau firmelor de audit autorizate de acestea să transfere dosarele de audit și alte documente de audit direct către autoritățile competente ale unei țări terțe, cu condiția ca:

(a) autoritățile competente din acea țară terță să fi inițiat investigații;

(b) transferul să nu contravină obligațiilor pe care trebuie să le respecte auditorii legali și firmele de audit în legătură cu transferul dosarelor de audit sau al altor documente către autoritatea competentă din țara lor de origine;

(c) să existe acorduri de colaborare cu autoritățile competente ale acelei țări terțe care să permită autorităților competente din statul membru acces direct reciproc la dosarele de audit și la alte documente ale entităților de audit din respectiva țară terță;

(d) autoritatea competentă care face solicitarea din țara terță în cauză informează în prealabil autoritatea competentă din țara de origine a auditorului legal sau a firmei de audit cu privire la fiecare cerere directă de informații, indicând motivele acesteia;

(e) sunt respectate condițiile menționate la alineatul (2).

(5) Comisia poate, în conformitate cu procedura menționată la articolul 48 alineatul (2), să precizeze cazurile excepționale menționate la alineatul (4) pentru a facilita cooperarea dintre autoritățile competente și pentru a asigura aplicarea uniformă a alineatului (4) din prezentul articol.

(6) Statele membre aduc la cunoștința Comisiei acordurile de colaborare menționate la alineatele (1) și (4).

CAPITOLUL XII

DISPOZIȚII TRANZITORII ȘI FINALE

Articolul 48

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de un comitet (denumit în continuare „comitetul”).

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică dispozițiile articolelor 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din decizia menționată.

Perioada menționată la articolul 5 alineatul (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la trei luni.

(3) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

(4) Fără a aduce atingere măsurilor de aplicare deja adoptate și cu excepția dispozițiilor prevăzute la articolul 26, la expirarea perioadei de doi ani de la adoptarea prezentei directive și cel târziu la 1 aprilie 2008, aplicarea dispozițiilor sale care impun adoptarea unor norme tehnice, modificări și decizii în conformitate cu alineatul (2) se suspendă. Pe baza unei propuneri a Comisiei, Parlamentul European și Consiliul pot reinnoi dispozițiile în cauză în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat și, în acest scop, le revizuiesc înainte de expirarea perioadei sau a datei menționate anterior.

Articolul 49

Modificări ale Directivei 78/660/CEE și ale Directivei 83/349/CEE

(1) Directiva 78/660/CEE se modifică după cum urmează:

(a) la articolul 43 alineatul (1) se introduce următorul punct:

„15. separat, quantumul total al onorariilor percepute pentru exercițiul financiar de către auditorul legal sau firma de audit pentru auditul legal al conturilor anuale, quantumul total al onorariilor percepute pentru alte servicii de asigurare, quantumul total al onorariilor percepute pentru servicii de consultanță fiscală și quantumul total al onorariilor percepute pentru alte servicii care nu sunt de audit.

Statele membre pot prevedea că această cerință nu se aplică atunci când societatea comercială este inclusă în conturile consolidate care trebuie întocmite în temeiul articolului 1 din Directiva 83/349/CEE, cu condiția ca aceste informații să fie furnizate în anexa la conturile consolidate.”;

(b) articolul 44 alineatul (1) se înlocuiește cu următorul text:

„(1) Statele membre pot permite societăților comerciale menționate la articolul 11 să întocmească anexe prescurtate cu privire la conturile lor, fără informațiile prevăzute la articolul 43 alineatul (1) punctele 5-12, punctul 14 litera (a) și punctul 15. Cu toate acestea, anexa trebuie să indice global informațiile menționate la articolul 43 alineatul (1) punctul 6 pentru toate pozițiile respective.”;

(c) articolul 45 alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Alineatul (1) litera (b) se aplică, de asemenea, pentru informațiile prevăzute la articolul 43 alineatul (1) punctul 8.

Statele membre pot permite societăților comerciale menționate la articolul 27 să omită informațiile prevăzute la articolul 43 alineatul (1) punctul 8. Statele membre pot permite, de asemenea, societăților comerciale menționate la articolul 27 să omită informațiile prevăzute la articolul 43 alineatul (1) punctul 15, cu condiția ca aceste informații să fie transmise sistemului de supraveghere publică menționat la articolul 32 din Directiva 2006/43/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 17 mai 2006 privind auditul legal al conturilor anuale și al conturilor consolidate (*) atunci când acest lucru este solicitat de un astfel de sistem de supraveghere publică.

(*) JO L 157, 9.6.2006, p. 87.”

(2) La articolul 34 din Directiva 83/349/CEE se adaugă următorul punct:

„(16) separat, cuantumul total al onorariilor percepute pentru exercițiul financiar de către auditorul legal sau firma de audit pentru auditul legal al conturilor consolidate, cuantumul total al onorariilor percepute pentru alte servicii de asigurare, cuantumul total al onorariilor percepute pentru servicii de consultanță fiscală și cuantumul total al onorariilor percepute pentru alte servicii care nu sunt de audit.”

Articolul 50

Abrogarea Directivei 84/253/CEE

Directiva 84/253/CEE se abrogă de la 29 iunie 2006. Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă.

Articolul 51

Dispoziții tranzitorii

Auditorii legali sau firmele de audit care sunt autorizați de către autoritățile competente ale statelor membre în conformitate cu dispozițiile Directivei 84/253/CEE înainte de intrarea în vigoare a dispozițiilor menționate la articolul 53 alineatul (1) sunt considerați ca fiind autorizați în conformitate cu dispozițiile prezentei directive.

Articolul 52

Armonizarea minimă

Statele membre care solicită auditul legal pot impune cerințe mai stricte, cu excepția cazului în care prezenta directivă conține dispoziții contrare.

Articolul 53

Transpunerea

(1) Statele membre adoptă și publică dispozițiile necesare pentru a se conforma prezentei directive înainte de 29 iunie 2008. Statele membre informează de îndată Comisia cu privire la aceasta.

(2) Atunci când statele membre adoptă aceste dispoziții, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(3) Comisiei îi sunt comunicate de către statele membre textele principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 54

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 55

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasburg, 17 mai 2006.

Pentru Parlamentul European

Președintele

J. BORRELL FONTELLES

Pentru Consiliu

Președintele

H. WINKLER